

Učiteljski TOVARIŠ.

List za šolo in dom.

Izhaja 1. in 15. vsakega meseca na celi pol. Cena mu je za celo leto 3 gold., za pol leta 1 gold. 50 kr. Spise in dopise prejema vredništvo; naročnino in oznanila pa prejema in razpošiljanje oskerbuje založništvo.

List 24.

V Ljubljani, 15. decembra 1877.

Tečaj XVII.

V a b i l o

na naročbo „UČIT. TOVARIŠA“ za l. 1878.

Vprašaj me, dragi moj! bode li „Učit. Tov.“ še izhajal; ali se je morda že naveličal brezvspešnega in brezkoristnega delovanja; ali bode se še trudil zagovarjati in povdarjati stvar, ki je v sedanjih razmerah nekako zgubljena? Na to ti odgovorjam, da bo „Tovariš“ v bodočem letu še izhajal z istim geslom, z istimi nazori in nameni, kakor dosihmal, ker si je v svesti, da trud njegov ni brezvspešen, in da stvar njegova ni še izgubljena. Zgodovine ne delava ne jaz ne ti, dragi moj; tudi svetu njegovega teka ne bova vravnala midva; védi pa, da boj za vzore ali ideale, za resnico in pravico je bil vsikdar težaven; brezvspešen in brezkoristen pa nikdar ne. Pri tem delovanju nas še posebno povzdiguje izkušnja, da pridobiva naš list od leta do leta več duševne podpore, in da postaja čim dalje, tim boljše torišče, kjer se mlajši slovenski učitelji duhovno urijo in vadijo, starejši pa svoje nabrane skušnje shranjujejo, ter verstnikom in naslednikom na korist nalagajo v njem sad svojega šolskega truda in delovanja učiteljskega, in to je, kar nas vzbuja in okrepuje k neumornemu delovanju še v prihodnje. Slovenskim novinarjem sploh, tako tudi nam pot ni s cveticami potresena; a dolžnost je vsakemu šolniku in mladine vzgojevatelju, da dela po svoji moči za duševni napredek svojega rodu, kajti stvar naša bila bi zgubljena le tedaj, kedar bi se mi sami odtegnili delu, česar nas Bog varuj!

Te in enake misli navdajajo nas in naše stare tovariše, kateri — čast in hvala jim bodi! — hočejo tudi v prihodnje listu zvesti ostati; te in enake misli naj privabijo mu dokaj novih tovarišev, da bode „Učit. Tov.“ z zedinjenimi močmi vedno boljše izverševati mogel svojo lepo nalogo. Kaj vse prinese že v naslednjem tečaju, tega posamesno noče naštevati; reči pa sme, da bode mikavno in koristno še bolj, kakor je bilo v dosedanjih. Da pa more to duhovno blago na papir, v tisek, po svetu, k temu je treba novcev, novcev! V žep torej po nje, spoštovani domoljubi in šolski prijatelji! in darujte jih v obilnem naročevanju za dobro stvar, vsaj véste, da se enako le žertvujeta založnik in vrednik, ter pomagajte nam duševno in dejansko odnašati breme to spet v bodočem letu, v katerem se nam bodo razmere kaj bolj pojasnile in poblažile. Upajmo!

Velja pa „Tovariš“ za vse leto 3 gl., za pol leta 1 gl. 50 kr., ter izhaja 1. in 15. vsacega mesca na celi poli. Spise in dopise prejema vredništvo Matej Močnik, učitelj na I. mestni šoli pred škofijo h. št. 304 po starem, a 13 po novem; naročnino pa sprejema in list razpošilja založnik R. Milic na starem tergu h. št. 33, 19 po novem. — Nekaj tečajev l. 1862, 1865, 1873, 1874, 1875, 1876 in 1877. imamo še na razpolaganje. — Bog z nami!

Pedagogični pogovori.

(Spisuje Jos. Ciperle.)

24.

1. „Učitelj in odgojitelj morata biti ena in ista oseba.“ Prav lahko umevno pravilo. Iz tega Rousseau-ovega stavka so izpeljali novejši pedagogi stavek: „Poduk mora biti odgojilen“. Rousseau je zavergel mnogo principov, po katerih se je odgojevalo do njegovega časa, na njihovo mesto vendar ni postavil vselej kaj boljšega; ali vložil je temelj, na kateri so zidati jeli novejši pedagogi. On je prav za prav oče novejše pedagogike. On je dal povod k temu glavnemu pravilu: „Poduk mora biti odgojilen“. In to pravilo se mora imenovati velikansk napredek v odgoji. Vendar ni treba misliti, da se mora pri vsem, kar se uči, tudi gledati na poblaševanje otroškega serca. V berilih je pač mnogo povesti, ki hranijo zlate nauke za mladino, ali napačno bi delal učitelj, ako bi pri vsaki opozoril otroke na nauk, ki ga ima povest v sebi. Kam bi prišli? Samih lepih naukov bi ne vedeli otroci, kaj je prav. V moraliziranji moramo biti jako zmerni.

2. „Odgojitelj ne sme odgojevati za denar“. To se da pač lepo pisati; ali spolnjevati ne. Vendar nobenega Rousseau-ovega